

Tillsammans för jämlikhet!

Vänsterpartiet är ett socialistiskt, feministiskt, antirasistiskt och ett grönt parti. Vårt mål är ett socialistiskt samhälle grundat på demokrati, jämlikhet och solidaritet. Kommunens budget är ett medel för att åstadkomma detta. Genom den kan vi omfördela makt och resurser. En bra utbyggd välfärd utjämnar klassklyftor och ojämlikhet, den innebär trygghet och möjligheter till delaktighet både för Tyresöborna och för kommunens anställda.

Vänsterpartiet Tyresö, Kommunplan 2022 – 2025

Innehållsförteckning

Förslag till beslut.....	3
En jämlik, solidarisk, antirasistisk och grön politik	4
Inledning.....	4
Ett Tyresö för alla	5
Ett hållbart och klimatsmart Tyresö	5
En bra bostad till ett rimligt pris	5
Sänk inte kommunalskatten!	6
Verksamhetsområden.....	7
Barn- och utbildningsnämnden.....	7
Förskolan.....	7
<i>Fortsätt minska barngruppernas storlek</i>	7
<i>Intensifiera arbetet med genuspedagogik</i>	7
Grundskolan, särskolan och fritidshemmen.....	8
<i>En likvärdig skola för ökad kunskap</i>	8
<i>Förstärk modersmålsundervisningen och förbättra mottagandet av nyanlända</i>	8
Särskilda uppdrag.....	9
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	9
Gymnasieskola	9
<i>Praktksamordnare</i>	10
<i>Praktik och arbete för elever med neuropsykiatriska funktionskillnader (NPF)</i>	10
<i>Elevassistenter</i>	10
<i>Specialpedagog</i>	10
<i>Om detta må vi berätta</i>	10
Vuxenutbildningen	10
<i>Speciallärare</i>	11
<i>Kurator</i>	11
Arbetsmarknads- och socialnämnden	11
Individ- och familjeomsorgen	11
Arbete och integration.....	11
<i>Feriearbete och praktikplatser för skolungdomar</i>	12
Särskilt uppdrag.....	12
Äldre- och omsorgsnämnden	12
Omsorg om personer med funktionsnedsättning	12
Äldreomsorg	12
Särskilt uppdrag.....	13

Kultur- och fritidsnämnden	13
Särskilt uppdrag.....	14
Byggnadsnämnden	14
Kommunstyrelsen.....	14
Samhällsbyggnad.....	14
Bostadsbyggnad, infrastruktur och service	14
Väghållning och park	15
Miljö och trafik.....	15
Vatten och avlopp.....	15
Gemensam verksamhet	15
Tillgänglighetssamordnare till Kommunala funktionshinderrådet (KFR)	15
Barnombudsman	16
Jämställdhetsmiljön	16
Politisk verksamhet.....	16
Särskilda uppdrag:	16
Tyresö Bostäder	16
Plan för strategiska investeringar 2022-2024, 2025-2032	17
Bilaga 1, Förslag till driftbudget 2022, mnkr.....	18
Bilaga 2, Barnets bästa.....	19
Varje krona dit den ska - värna den offentliga ekonomin	20

Förslag till beslut

1. Utdebiteringen för 2022 fastställs till 19:75 per skattekrona enligt Vänsterpartiets förslag.
2. Målområden och mål för perioden 2022-2032 fastställs enligt kommunstyrelsens förslag till kommunplan.
3. a) Särskilda uppdrag fastställs enligt kommunstyrelsens kommunplan 2022-2025.
4. b) Särskilda uppdrag fastställs enligt Vänsterpartiets kommunplan 2022-2025.
5. a) Budgeterade ramanslag per verksamhetsområde för budgetår 2022 fastställs enligt Vänsterpartiets förslag:

Verksamhetsområden	Enligt förslag KS	Satsning (V)	Förslag (V)
Förskola	338 078	700	338 778
Grundskola	806 910	18 500	825 410
Individ och familjeomsorg	274 572	2 700	277 272
Omsorg om funktionsneds	288 006	5 500	293 506
Äldreomsorg	412 457	9 000	421 457
Gymnasiet	250 005	4 100	254 105
Vuxenutbildningen	28 590	1 400	29 990
Bibliotek, kultur m m	121 764	3 200	124 964
Samhällsbyggnad	161 447		161 447
Bygglövsverksamhet	9 263		9 263
Gemensam verksamhet	249 606	1 900	251 506
Politisk verksamhet	30 710		30 710
Vatten och avlopp	0		0
Renhållning	0		0
Verksamhetsområden	2 971 408	47 000	3 018 408
Finansförvaltning	9 811	0	9 811
Verksamhetens nettokostnader	2 961 597	47 000	3 008 597
Skatt och bidrag	3 006 559	34 299	3 040 858
Finansnetto	9 986	0	9 986
Årets resultat	34 976	-12 702	22 274

Se detaljerad driftbudget, bilaga 1.

6-14. Vänsterpartiet tar ställning till kommunstyrelsens förslag punkt för punkt.

En jämlik, solidarisk, antirasistisk och grön politik

Inledning

År 2020 sattes hela världen på prov då Covid 19 pandemin bredde ut sig – så också i Tyresö. Tillsammans har vi tagit spjörn genom en kris som vi ännu inte riktigt ser slutet på, men som vi ska igenom och vi ska göra det tillsammans. I tider av osäkerhet vill vi inget hellre än att uppnå stabilitet. Vi vill veta att vår vardag fungerar och att vi har möjlighet att ställa om till de behov framtiden kommer att innebära. Vi vill ha en välfärd att lita på. Det betyder att vi vill att våra barn får en kvalitativ skolgång, våra äldre en äldreomsorg att lita på och att invånarna kan känna sig trygga. Vi Tyresöbor kan med rätt politik tillsammans skapa en större gemenskap och ett bättre samhälle för alla. Vänsterpartiet tror på den inneboende kraften hos människor när vi gemensamt går framåt. Vi vill inte lämna initiativet åt marknaden, utan skapa politiska lösningar som syftar till alla människors bästa utifrån solidaritet och gemenskap.

Vi som valt Vänsterpartiet har gjort det för att vara med och tillsammans skapa ett jämlikt samhälle med en väl utbyggd välfärd. Vi vet att i sådana samhällen är hälsan bland befolkningen bättre, tryggheten större och den ekonomiska tillväxten högre. Tyvärr är Sverige idag det OECD-land där den ekonomiska ojämlikheten ökat mest sedan 1980-talet, Tyresö är inte undantagen. Jämlikhet handlar om grundläggande saker i livet, till exempel hur länge vi lever, vår hälsa, arbete, rätt till en bra skola, ett bra boende och trygghet. Ett ojämlikt samhälle skapar hopplöshet, desperation, utanförskap och ökad brottslighet – kort sagt ett ohållbart samhälle. Många unga, som inte ser någon väg framåt genom studier eller arbete, lockas av möjligheten att tjäna snabba pengar och vinna status genom brott. Den kriminella gängbildningen är ett symptom på det samhälle vi lever i. Så länge ojämlikheten ökar och det finns barn och vuxna som lever i fattigdom och utsatthet, kommer inte kriminaliteten att minska.

Välfärden är en förutsättning för människors frihet och den ska omfatta alla. Den innebär en solidarisk omfördelning av ekonomiska resurser mellan lågavlönade och högavlönade, mellan män och kvinnor, mellan sjuka och friska. I dagsläget i Sverige går flera miljarder av det vi betalar i skatt till vår välfärd i stället till privata företag inom skola, sjukvård och äldreomsorg. Vänsterpartiet anser att vinstintresset förvrider välfärdens sätt att fungera. Våra äldre i behov av vård blir kunder som ska vara lönsamma, de privata skolorna lockar till sig elever från studievana hem, medan våra kommunala skolor får ta emot de elever som behöver mest stöd till samma ekonomiska ersättning (skolpeng). Om t ex ett privat äldreboende eller en privat skola stänger sin verksamhet är kommunen skyldig att ta över ansvaret.

Under krisen som Covid 19 skapat har vi fått känna på hur sårbart vårt samhälle har blivit. Åratal av nedskärningar och privatiseringar av offentlig verksamhet har blivit mer synliga, inte minst inom äldreomsorgen och sjukvården. Med en stark välfärd, som garanterar ekonomisk trygghet, en välfungerande och välfinansierad sjukvård och äldreomsorg hade vi varit bättre rustade för att möta kriser, såsom pandemin. Vänsterpartiet vill bygga ett starkare samhälle, som klarar av att ta hand om sina invånare oavsett kriser. Vårt mål är att åter igen blir ett av världens mest jämlika länder.

I vår kommunplan ryms såväl de stora drömmarna som den konkreta politiken. I en tid med stora utmaningar kan det vara värt att påminna sig om att ett samhälle där vi tar hand om varandra är fullt möjligt. Vårt budskap är tydligt – tillsammans kan vi skapa en framtid att tro på!

Ett Tyresö för alla

Alla Tyresöbor ska kunna känna sig trygga, lyssnade på och delaktiga i utvecklingen av sitt bostadsområde och av kommunen. Inflytande och medbestämmande ska vara lika självklart oavsett var i Tyresö man bor. Trygghet innebär att du ska veta att ditt barn trivs i skolan och får det stöd hen behöver. Trygghet är också när du vet att din gamla mamma/pappa inte är isolerad och får en god omvårdnad. Självklart ska du också känna dig trygg i ditt bostadsområde. För oss i Vänsterpartiet är jämlikhet, jämställdhet, medmänsklighet och grön innovation grundläggande värden som genomsyrar alla våra politiska förslag i stort som i smått.

Ett hållbart och klimatsmart Tyresö

Vi behöver en grön omställning – både globalt och lokalt. Vårt nuvarande system tar oss mot en ekologisk katastrof med klimatkris. Därför krävs förändring nu. Det finns mycket vi kan göra på lokal nivå. Kommunens hållbarhetsutskott har gett kommunen i uppdrag att ta fram en klimat- och energistrategi och arbetar intensivt för ett hållbart och klimatsmart Tyresö. Arbetet för en hållbar kommun går framåt och ligger i miljörankningen nu på plats 33 av landets 290 kommuner. Vi måste lämna den fossila energin och enbart använda energi från hållbara, förnyelsebara källor. Därför ska fossilberoendet undan för undan fasas ut från våra verksamheter och våra kommunala fastigheter ska förses med solceller, där det så är möjligt.

När våra bostäder måste repareras ska det ske hållbart och transporter måste ställas om från bensindrift till el. Bilismen ska så långt som möjligt bli överflödigt genom stadsplanering, där det vi behöver är nära och vi har en väl utbyggd fungerande kollektivtrafik tillsammans med lättillgängliga gång- och cykelvägar. Återvinning och återbruk – cirkulär ekonomi – ska stärkas för att minska slit- och slängkonsumtion. Vi måste också ställa höga krav på att de tjänster kommunen upphandlar uppfyller kraven på ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle.

Vi behöver fortsätta att skydda den orörda natur vi har i Tyresö och där det behövs återställa den för att minska utrotningen av de arter inom djur- och växtlivet som finns i vår kommun. Vi måste minska utsläppen av gifter och gödningsämnen i miljön. Vi behöver en vattenstrategi för hur vi ska hålla våra sjöar och vatten rena och vi vill se en VA-taxa (taxa för vatten och avlopp) som omfördelar mellan fasta och rörliga avgifter i syfte att minska slöseriet med vatten. Vänsterpartiet vill därför att i de beslut som fattas av kommunen ska finnas en "klimatkonsekvensanalys".

Mycket av arbetet med den gröna omställningen handlar att skapa medvetenhet och därför måste alla som bor i Tyresö göras uppmärksamma på hur deras sätt att leva sina liv påverkar den ekologiska hållbarheten och klimatet. Vänsterpartiet vill därför att kommunen med den reviderade klimat- och energistrategin som utgångspunkt, informerar invånarna i en kampanj om vad kommunen gör och planerar att göra för att uppfylla Parisavtalets krav och inte minst - informerar om vad medborgarna själva kan göra för att vi ska nå målen. Det kan vara allt ifrån information om ekokörning till att sortera matavfallet och hur vi använder oss av kommunens koldioxidbudget för att minska utsläppen.

En bra bostad till ett rimligt pris

Bostadsmarknaden präglas av brist på bostäder, höga kostnader och stora risker. Vi har en enorm bostadsbrist i hela Stockholmsområdet, där det inte är ovanligt att barnfamiljer står utan ett tryggt hem och där många flyttar runt på osäkra andra- eller tredjehandskontrakt. Bristen på bostäder – framför allt lägenheter med hyresrätt – är fortfarande stor, även i vår kommun Tyresö. Enligt översiktsplanen 2035 planerar

kommunen för att bygga minst 300 lägenheter per år. Det målet har dock inte gått att uppfylla det senaste året eftersom de politiska partierna inte kunnat enas om all bebyggelse som planerats.

Vänsterpartiet arbetar för att vi ska fortsätta bygga bort bostadsbristen och vill bygga ca 400 bostäder per år med blandade upplåtelseformer varav 50 % ska vara bostäder med hyresrätt. Vi måste kunna ge ett hem till våra ungdomar som vill flytta hemifrån eller våra pensionärer som inte längre orkar med sin villa eller vill byta till en mindre bostad. Vi vill införa en garanti mot hemlöshet i Tyresö - ingen människa ska behöva bo på gatan eller sova i trappuppgångar. Vi vill bygga fler äldreboenden och seniorbostäder för att möta efterfrågan från våra äldre invånare. Vårt kommunala bostadsföretag, Tyresö Bostäder AB, ska fortsätta bygga bostäder och inte omvandla hyreslägenheter till bostadsrätter. Det har blivit allt dyrare att bygga bostäder, något som resulterat i alltför höga hyror. För att kunna sänka hyreskostnaderna arbetar Vänsterpartiet på riksplanet för ett statligt stöd till byggandet av hyreslägenheter. Det finns också exempel på att kommuner gått ihop för att kunna sänka kostnaderna för bostadsbyggandet. En möjlighet är också att bygga så kallade SABO-hus. SABO visar att det går att bygga kostnadseffektivt och bo funktionellt utan att göra avkall på kvalitet, långsiktigt hållbart och rimliga hyror.

Vänsterpartiet arbetar för att all stadsplanering ska ses i ett genusperspektiv, vilket är ett självklart krav för ökad trygghet och jämställdhet. Även barnperspektivet måste beaktas vid all planering av bostäder och infrastruktur. Kommunen ska arbeta aktivt för att utemiljöer och alla kommunens byggnader är tillgänglighetsanpassade, så att personer med funktionsnedsättningar ska kunna leva som alla andra.

Sänk inte kommunalskatten!

Det som tidigare varit självklart för oss - den generella välfärden - har nedmonterats år efter år. Detta till förmån för stora skattesänkningar som främst har gynnat de som har höga inkomster. Vi vet att andelen människor i arbetsför ålder minskar, medan andelen barn och äldre ökar. Det innebär att färre ska försörja fler! Dessutom beräknar Sveriges kommuner och regioner (SKR) att kommunerna behöver anställa ca 137 000 personer fram till 2027 enbart för att behålla samma personaltäthet som idag.

Mot bakgrund av att SKR:s prognoser pekar mot att kommunerna kommer att få allt svårare att klara sina åtaganden – Tyresö inte undantagen – anser vi att det är för tidigt att sänka skatten, som minoritetsstyret föreslår. Minoritetsstyret har med stöd av Vänsterpartiet lyckats vända en negativ trend till att de två senaste åren ha ett mycket gott ekonomiskt resultat samtidigt som satsningar gjorts på våra kärnverksamheter. Men de närmaste åren ser prognosen betydligt sämre ut. Tyresö kommun står dessutom inför en mängd stora investeringar, till exempel nya för- och grundskolor, fler gruppboenden enligt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade), utbyggnad av äldreomsorgen, ny ishall samt en breddning av Tyresövägen. De är investeringar som kommer att öka kommunens låneskuld med tillkommande årliga kapitalkostnader.

Minoritetsstyrets förslag till kommunplan innehåller en rad bra satsningar på våra kärnverksamheter, satsningar som vi kan ställa oss bakom. En del av Vänsterpartiets förslag återfinns nu i minoritetsstyrets kommunplan 2022-2025. Till exempel finns det en rejäl satsning på det förebyggande arbetet bland barn och ungdomar genom att vi kommer fortsätta att ha fältassistenter och förstärkning i det mobila teamet. Våra fritidsgårdar kan fortsätta ha ökade öppettider och utöka det uppsökande arbetet.

Vänsterpartiet motionerade om att Tyresö skulle ha en anhörigkonsulent och idag finns det en sådan tjänst inom äldre- och omsorgsnämndens verksamheter. Anhörigkonsulent bör möta och ge information och stöd till alla som är anhörig till någon äldre, till dem med

funktionsnedsättning, anhöriga till de med psykisk ohälsa, missbruksproblem m fl. Som anhörig brukar föräldrar, syskon, partner, barn eller annan betydelsefull person räknas. Det är många personer. Därför är det bra att ytterligare en anhörigkonsulent kommer att anställas och lyda under arbetsmarknad- och socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden.

Vi ser med tillfredsställelse att arbetet mot våld i nära relationer och stödet till vår kvinnojour förstärks. Dessutom får våra funktionsnedsatta invånare en träffpunkt, som till en början kommer att ha öppet några dagar i veckan. Äldreomsorgen får en fortsatt satsning på att utveckla välfärdtekniken och arbetet för att fler ska få trygga anställningar fortsätter. Alla pensionärer 65 år och äldre kommer att erbjudas avgiftsfria broddar för att förebygga halkolyckor. Arbetet för att göra Tyresö tillgängligt för våra funktionsnedsatta kommer äntligen att kunna ta fart genom att en tillgänglighetssamordnare anställs, något som vi kämpat för i årtal.

Vänsterpartiet i Tyresö föreslår oförändrad skattesats, 19:75 per skattekrona. Det ger oss 34 miljoner kronor extra i jämförelse med minoritetsstyrets budget. Det ger oss utrymme för ytterligare satsningar i våra kärnverksamheter utöver minoritetsstyrets. Våra satsningar riktar sig till de invånare som vi anser har störst behov. I jämförelse med minoritetsstyret får vi ett beräknat överskott på totalt 22 miljoner kronor.

Verksamhetsområden

Ramökningar inom varje område är i förhållande till minoritetsstyrets kommunplan.

Barn- och utbildningsnämnden

Ramökning 19,20

Förskolan

Fortsätt minska barngruppernas storlek

Barngrupperna på våra förskolor, såväl kommunala som privata, är fortfarande alltför stora. Ett arbete pågår för att succesivt minska barngruppernas storlek. För att barnen ska få den pedagogiska omsorg som läroplanen säger måste barngrupperna minska och andelen pedagoger öka. Vi vet att mindre grupper är extra viktiga för de yngre barnen. Vi stödjer minoritetsstyret satsning på att även år 2022 fortsätta arbetet att minska barngrupperna.

Vänsterpartiet vill särskilt uppmärksamma de barn i förskolan, som har ett annat modersmål än svenska. Forskningen har visat att ett bra modersmål ger grunden för att lära in ett nytt språk, därför föreslår vi att nämnden får i uppdrag att utreda behovet av modersmålsundervisningen för våra förskolebarn.

Intensifiera arbetet med genuspedagogik

Eftersom Vänsterpartiets mål är ett jämlikt samhälle är det självklart att vi anser det viktigt att på ett tidigt stadium motverka stereotypa könsroller, något som för övrigt också föreskrivs i förskolans läroplan. Vi skapar "genus" varje dag och gör en uppdelning i manligt och kvinnligt oftast utan att vara medvetna om det. Om vi menar allvar med att skapa ett jämställt samhälle måste vi börja med att medvetandegöra våra barn i tidiga åldrar. Det är hög tid att anställa en genuspedagog, som kan inspirera och fortbilda pedagogerna på våra förskolor.

Grundskolan, särskolan och fritidshemmen

En likvärdig skola för ökad kunskap

Alla elever ska ha samma rätt till kunskap och kunna lita på att de går i en bra skola. Tyvärr har utvecklingen av våra skolor gått åt fel håll. Skolan har gått från att vara klassutjämnare till att bli en klassförstärkare. Skillnaderna i resultat och kunskaper har ökat mellan elever, skolor och kommuner. I dag har inte alla elever samma rätt till kunskap i praktiken. Det fria skolvalet medför att elever med studietradition hemifrån ofta söker till samma skola, medan de elever som har det svårare att nå målen samlas på andra skolor, oftast kommunala skolor. Ett stort problem är att skolpengen är densamma oavsett elevernas bakgrund och förutsättningar. Skolpengen skapar också organisatoriska problem för våra skolor. Om elevunderlaget minskar tvingas skolan dra ned på sina utgifter, vilket leder till nedskärningar av pedagoger och/eller minskade läromedel. Vänsterpartiet är definitivt motståndare till att de privata och företagsdrivna skolorna gör stora vinster med skattebetalarnas pengar. Till exempel gjorde koncernen Engelska skolan under åren 2014-2017 en vinst med våra skattepengar på drygt 600 miljarder kronor!

Sverige är det enda land i världen som fortfarande har kvar skattefinansierade skolor. På riksplaneln arbetar vi för en lagstiftning som innebär att de vinster en privatskola gör ska återinvesteras i elevernas utbildning. Enligt lärarförbundet är Tyresö kommun bland de sex sämsta i landet när det gäller satsningar på skolan. Därför föreslår vi en höjning av skolpengen.

Ökade resurser till elever med särskilda behov

I Tyresö har vi sedan många år tillbaka infört så kallad "inkludering" av elever med olika typer av funktionsnedsättningar och inlärningssvårigheter. Under alliansens styre lades en del extra resurser för undervisning i mindre grupper och specialklasser inom grundskolan ned med mottot "En skola för alla". Om en inkludering av alla elever ska fungera krävs att våra skolor verkligen får möjlighet att individanpassa undervisningen och för detta krävs ökade ekonomiska resurser. Det krävs också en gedigen fortbildning till våra pedagoger, som arbetar i våra skolor och fritidshem. Vi kan konstatera att den nu styrande minoriteten har gjort stora ansträngningar för att skapa så kallade "lärstudios", "NPF-anpassning" (anpassning för elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) och startat upp en resursskola. Det är ett steg i rätt riktning och vi stödjer det arbetet. Det finns dock mycket kvar att göra. Vi föreslår därför återigen en höjning av det centrala stödet – kallat tilläggsbelopp/verksamhetsstöd, då kan fler elever få extra stöd.

Vi satsar också extra medel på en förstärkning av elevhälsan, så att fler skolsköterskor, kuratorer och/eller psykologer kan arbeta ute på våra grundskolor. Vi förstärker även det socioekonomiska tillägget. Däremot är vi alltjämt tveksamma till om vi med de urvalskriterier för det socioekonomiska tillägget som vi använder idag, träffar rätt elever. Vi vill att barn- och utbildningsförvaltningen gör en utvärdering av urvalskriterierna.

Förstärk modersmålsundervisningen och förbättra mottagandet av nyanlända

Vi ser på betygsresultaten från våra grundskolor att elever med annat modersmål än svenska har svårt att bli behöriga till gymnasieskolan och bli godkända i alla ämnen. Eftersom all forskning visar att ett bra modersmål underlättar inlärningen av ett nytt språk, är modersmålsundervisningen grundläggande för elevernas chanser att lära sig svenska språket och därmed klara av grundskolan. Därför måste resurserna till modersmålsundervisningen stärkas. Barn- och utbildningsförvaltningen har tidigare fått i uppdrag att utreda hur mottagandet av nyanlända elever kan förbättras så att fler elever

kan klara grundskolan med godkända betyg. Vänsterpartiet anser att vi borde återgå till att ha någon eller några inskolningsklasser, där nyanlända elever kan få mer individuellt stöd för att klara av skolans alla ämnen. I första hand är detta viktigt för de elever som placeras direkt i åk 7-9. Ett utökat samarbete med Tyresö gymnasiums program för språkintröduktion kan också gynna dessa elever.

Särskilda uppdrag

- Barn- och utbildningsförvaltningen får i uppdrag att utreda behovet av modersmålsundervisning i förskolan.
- Barn- och utbildningsförvaltningen får i uppdrag att utreda hur stödet till barn med annan etnisk bakgrund kan förbättras så att de kan få godkända betyg.
- Barn- och utbildningsförvaltningen får i uppdrag att utreda om urvalskriterierna för det socioekonomiska stödet "träffar" rätt elever.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Ramökning 5,50 mnkr

Gymnasieskola

Tyresö Gymnasium är idag ett renodlat yrkesgymnasium. På skolan finns - förutom de yrkesförberedande utbildningarna - också introduktionsprogram, yrkesintroduktion, gymnasiesärskola och Second Chance School. Ett av de största programmen är introduktionsprogrammet vilket ställer särskilda krav på hur undervisningen bedrivs och det måste till resurser för att dessa elever ska få samma möjligheter som de elever som går på nationella programmen.

Tyresö Gymnasium har länge dragits med för stora lokaler och en stor del av anslaget som borde gå till undervisning har gått till att betala hyra för lokaler som skolan inte har behov av. Däremot har C3L behov av att utöka sin verksamhet och därmed också behov av större lokaler. Det samarbete som nu de båda rektorerna aviserar kommer att innebära att både lokaler och undervisning kan samutnyttjas vilket är en stor fördel på många sätt.

Majoriteten av de yrkesprogram som finns på Tyresö gymnasium leder till mansdominerade yrken. En viktig fråga för skolan är därför att arbeta för att Tyresö Gymnasium ska bli en jämställd skola. Detta kan göras på två sätt. Det ena är att anordna utbildningar som ger jobb inom kvinnodominerade yrken och det andra är att aktivt arbeta för att bryta könsmönstret vad gäller yrkesval. En jämn könsfördelning leder enligt forskning till en lugnare miljö på arbetsplatsen. Vänsterpartiet menar därför att skolan aktivt borde uppmana unga kvinnor och män att söka till utbildningar som bryter könsmönstret. För att göra det möjligt har vi på annat ställe i budgeten avsatt medel att söka för projekt som syftar till att öka jämställdheten och som Tyresö Gymnasium skulle kunna söka för ett sådant arbete.

Om ett år är det val till riksdag, kommuner och landsting. I förra skolvalet var valdeltagandet på Tyresö Gymnasium 62,8 %. Att förankra demokratin genom att arbeta för att eleverna ska känna sig motiverade att gå och rösta är en viktig uppgift, på samma sätt som det antifascistiska och antirasistiska arbetet är. Tyresö Gymnasium samarbetar med Amnesty International och ska följa deras "Human Rights Education", vilket är positivt.

Praktksamordnare

Att eleverna får göra praktik inom de olika yrkesområden de valt är mycket viktigt och det är skolans uppgift att se till att eleverna kommer ut på praktik. Det är ett grannliga arbete som kräver tålamod och idériakedom. Eleverna ska också följas upp på sina praktikplatser och ibland flyttas till en annan praktikplats. Idag har Tyresö Gymnasium inte kapacitet att ordna praktikplatser utan elever hänvisas till att själva söka praktikplatser. Det innebär förstås att de elever vars föräldrar har kontaktnät har lättare att ordna praktikplatser än de vars föräldrar inte har det eller de som helt enkelt inte har sina föräldrar i landet.

Enligt uppgift finns en halvtidstjänst som praktksamordnare på skolan och del av lärarnas arbetstid har avsatts för att söka praktik för eleverna. Vänsterpartiets uppfattning är att lärarnas undervisningstid ska ägnas åt undervisning och inte till att leta praktikplatser för eleverna. Vi menar därför att skolan skulle behöva ha totalt två heltidstjänster som praktksamordnare som både kan ordna praktikplatser och följa upp eleverna när de är ute på arbetsplatsförlagt lärande, d v s en utökning med 1 ½ tjänst.

Praktik och arbete för elever med neuropsykiatriska funktionskillnader (NPF)

Alla yrkeslinjer ska ge praktik och leda till arbete för eleverna. På Tyresö gymnasium har elever med NPF-diagnoser – särskilt med diagnoser i autismspektrat – varit välkomna länge med bra resultat tack vare lärarnas kompetens vilket gör att skolan har ett gott rykte på det här området. För eleverna med neuropsykiatriska funktionskillnader krävs dock särskilda insatser för att de ska kunna få göra praktik och för att hitta jobb – de behöver helt enkelt stöd och matchning för att det ska bli möjligt. Det finns inte några färdiga lösningar för de här eleverna utan stödet måste utformas utifrån den enskilda elevens situation, intressen och önskemål. Vänsterpartiet avsätter därför medel i sin budget för att Tyresö gymnasium ska kunna köpa in denna särskilda kompetens.

Elevassistenter

I en skola som Tyresö Gymnasium med den sammansättning av elever och program som skolan har, behövs extra resurser för att eleverna ska få den utbildning som de är lovade och garanterade att få. Många gånger behövs det fler än en vuxen i klassrummet och det är viktigt med många vuxna i korridorerna när eleverna har raster eller håltimmar, framför allt för att eleverna ska känna sig tryggare. De elevassistenter som finns på Tyresö Gymnasium gör ett stort arbete. För att ge ytterligare kapacitet till denna viktiga funktion vill Vänsterpartiet utöka antalet elevassistenter med två tjänster.

Specialpedagog

På Tyresö Gymnasium finns idag en specialpedagog och en speciallärare. Vänsterpartiet menar att det borde finnas ytterligare en specialpedagog som arbetar mot främst introduktionsprogrammet för att kunna undervisa, utreda och utveckla pedagogiken på programmet.

Om detta må vi berätta

För att eleverna ska få en ökad förståelse av konsekvenserna av antisemitism, fascism och rasism föreslår Vänsterpartiet att en årskurs på gymnasiet åker till Auschwitz Birkenau. Vi avsätter därför medel i vår budget för detta.

Vuxenutbildningen

Uppgiften för Centrum för Livs Långt Lärande, C3L, är reglerat i Skollagen. Målet med C3Ls verksamhet är att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt främja sin personliga utveckling. Utgångspunkten för

utbildningen ska vara den enskildas behov och förutsättningar. Möjligheten till omskolning, till att ta studentexamen, till att lära sig svenska, till att lära sig ett yrke är så fundamental för våra invånare och för att vårt samhälle ska fungera.

Speciallärare

Sammansättningen på de elever som kommer till C3L speglar förstås sammansättningen på människorna i vårt land. Vänsterpartiet menar därför att det är lika nödvändigt med lärare med specialpedagogisk utbildning på C3L som det är med speciallärare på ungdomsskolan. Vi erfar att det för tillfället finns en tillfällig tjänst som speciallärare och vi hoppas att den tjänsten permanentas. Vår uppfattning är dock att det behövs två tjänster som speciallärare och avsätter därför medel för ytterligare en speciallärartjänst på C3L.

Kurator

Många elever på Komvux har dåliga erfarenheter av tidigare skolgång. Det kan handla om att skolan inte kunnat anpassa undervisningen eller att eleven inte fick det stöd som han eller hon behövde. Komvuxutredningen "En andra och en annan chans - ett Komvux i tiden" konstaterade att eleverna på Komvux blivit en alltmer heterogen grupp som har ett större behov av särskilt stöd. Om Komvux ska bli den andra och annan chans så måste det finnas ett större stöd för eleverna på C3L. Vänsterpartiet menar därför att det är nödvändigt att eleverna på C3L har möjlighet att få särskilt stöd av en kurator. En kurator är även ett stöd till lärarna som kan få handledning i hur de bäst ska ge stöd till olika elever. Vänsterpartiet avsätter därför medel till att anställa en kurator på C3L.

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Ramökning 2,70 mnkr

Individ- och familjeomsorgen

Vänsterpartiet har länge drivit frågan om att förstärka kommunens förebyggande arbete. Vi vet, bland annat genom BRIS rapporter, att allt fler barn och unga mår psykiskt dåligt och barn till föräldrar, som lider av psykisk ohälsa eller missbruk, måste få extra stöd. Förebyggande arbete är initialt kostsamt, men kommer i framtiden innebära stora besparingar vad gäller institutionsvård, familjehemsplaceringar med mera men den största vinsten är ändå att minska mänskligt lidande. Vi välkomnar att minoritetsstyret permanentar förstärkningen av det förebyggande arbetet med 4 tjänster som fältassistenter och 2 extra tjänster till det mobila teamet.

Vi föreslår att två socialsekreterare knyts till projektet "Ett trivsammare Granängsringen" och är övertygade om att det skulle generera goda resultat när flera olika yrkeskategorier arbetar tillsammans med de boende i Granängsringen. Det kommer främst att gynna de barn och unga som befinner sig i riskzonen.

I vår budget avsätter vi medel för kompetenshöjning för socialsekreterare. Vi tycker det är viktigt att de anställda får mer tillfällen att delta på fortbildningar och annat som t ex socionomdagarna.

Arbete och integration

Centrum för Arbete och Integration erbjuder arbetslösa stöd, vägledning och praktik för att underlätta inträdet på arbetsmarknaden. Det finns verksamheter där personer kan arbetsträna eller rehabiliteras. Tyresös Etableringscentrum hjälper nyanlända att snabbt komma igång med svenska studier, kartlägga deras utbildningsbakgrund och erbjuda praktik för att underlätta de nyanländas inträde på arbetsmarknaden. Vi välkomnar att minoritetsstyret skjuter till medel så att detta viktiga arbete kan fortsätta.

Feriearbete och praktikplatser för skolungdomar

Feriearbete är ofta en inkörsport till arbetslivet samtidigt som våra ungdomar hålls borta från de eventuella problem som sysslolösheten kan medföra. Vi arbetar för att feriejobben ska bli fler och kunna erbjudas till fler ungdomar. På gymnasiets språkintröskning går unga som befinner sig i en asylprocess, d v s söker uppehållstillstånd i Sverige. Det gör att de ungdomarna inte får ta ett arbete med lön. Men dessa elever kan praktisera utan lön. Att få en praktikplats inom det yrke som man vill ha i framtiden vore önskvärt och det skulle också underlätta deras integration. Vänsterpartiet vill att nämnden undersöker möjligheten att ordna praktikplatser inom de kommunala verksamheterna men också på privata företag.

Särskilt uppdrag

- Arbetsmarknads- och socialnämnden får i uppdrag att undersöka möjligheten att ordna praktikplatser som ungdomar i asylprocessen kan söka till.

Äldre- och omsorgsnämnden

Ramökning 14,50 mnkr

Ledsagning och hemtjänst är en stor kostnad för den som har liten inkomst. Att få ledsagning kan innebära en större möjlighet till att få ett rikare liv. Därför har vi avsatt pengar i vår budget för att göra ledsagningen helt avgiftsfri. Tyresö har haft samma hemtjänsttaxa i många år, därför föreslår vi att nämnden att utreda hemtjänsttaxan i syfte att sänka den.

Tyresö måste vara en tillgänglig och anpassad kommun för alla! I grunden handlar tillgänglighet på alla sätt om demokrati och mänskliga rättigheter. Vi har i våra kommunplaner under många år avsatt pengar för en tjänst som Tillgänglighetssamordnare. Vi ser nu äntligen med tillfredsställelse att minoritetsstyret 2022 kommer att tillsätta en sådan tjänst och extra medel finns reserverade för de kommande två åren inom kommunstyrelsens område. Därefter ska enligt uppgift från minoritetsstyret tjänsten ingå i den ordinarie verksamheten.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Vi behöver se till att vi har god framförhållning och planera för bra bostäder och daglig verksamhet m m. Vi behöver öka personaltätheten och det är viktigt att vi erbjuder personalen heltid som norm och undviker osäkra anställningsformer. Genom detta kommer det att finnas större utrymme för dem som bor på gruppboende att t ex få göra mer roliga saker på sin fritid.

Äldreomsorg

Antalet äldre i Tyresö kommer att öka. Vi behöver se till att vi har god framförhållning och planerar för bostäder, dagverksamhet, korttidsplatser och träffpunkter m.m. Boende, verksamheter och andra stöd måste finnas för alla, oavsett om man har ekonomiska resurser eller inte. Det är en rättvisefråga!

En förutsättning för att äldreomsorgen ska kunna hålla hög kvalitet och vara likvärdig är att den drivs för att tillgodose de äldres behov och önsknings. Vinstdrivande företag har som främsta syfte att tjäna pengar och bör därför inte få bedriva äldreomsorg med skattemedel om inte vinstuttagen begränsas. När äldreomsorgen bedrivs i offentlig regi kan varje skattekrona gå till ökad kvalitet och eventuellt överskott återinvesteras i verksamheten. I Tyresö finns idag tyvärr bara ett boende som drivs i kommunal regi, Björkbacken som

kommer att ha drygt 40 platser. Vi vill att de kommunala platserna ska bli fler så att de Tyresöbor som så önskar ska få möjlighet att välja ett kommunalt boende.

Under pandemin har det visat sig hur väsentligt det är att vi satsar på medarbetarna som arbetar i omsorgen. Vi behöver öka personaltätheten och det är viktigt att vi erbjuder personalen heltid som norm och undviker osäkra anställningsformer. Det är också viktigt att vi satsar på att personalen får den utbildning och handledning de behöver. Det kommer att leda till att de äldre slipper få så många olika personer som kommer från t ex hemtjänsten och att de får möta en personal med hög kompetens. Detta kan också leda till att Tyresö blir en mer attraktiv arbetsgivare.

Vi blir allt äldre och friskare och en del äldre lever ensamma och kan tycka att det är lite tråkigt och även känna en viss oro över det. Vi har ju alla märkt hur vår isolering under pandemin har påverkat många av oss negativt, att inte kunna ses för en fika, träffa barnbarn/mormor, gå till affären och småprata med folk o s v. Sådana stunder som ger oss glädje i vardagen har säkert många saknat.

Vi vill att det kommer att bli fler träffpunkter runt om i kommunen. Det är viktigt att det finns platser där tillfälle ges till t ex social gemenskap, fysisk aktivitet och kulturella inslag. Det är bra för hälsan på många olika sätt. Ett annat sätt för att främja social gemenskap är att kommunen skulle kunna erbjuda pensionärer att äta lunch till självkostnadspris tillsammans med skolbarnen vid några av våra skolor. Att äta lunch tillsammans kan bli ett fint möte mellan generationerna som kan vara till nytta och glädje för alla!

Fallskador orsakar flest antal dödsolyckor bland äldre och det är dubbelt så många kvinnor som män som får skador. Tyresö har anordnat en Balansskola för de som är över 70 år. Att tänka och satsa på förebyggande verksamheter är något som vi tror på och arbetar för!

Om en person faller och skadar sig behöver hen inte bara sjukvård utan ibland även hjälp från kommunen i form av städning, handling m m. Det är allmänt känt att den vanligaste platsen för fallolyckor är i hemmet. Därför tycker vi att alla över 75 år som vill ska få trygghetslarm utan biståndsbedömning.

I förra årets kommunplan förslog vi att alla över 65 år skulle få avgiftsfria broddar från kommunen i stället för bara dem som är över 80 år. Efter diskussioner med minoritetsstyret finns det nu avsatt pengar för broddar för alla över 65 år. Vi tror att sådana insatser kommer dels sänka kostnaderna för kommunen men framför allt besparar bespara de äldre onödigt lidande.

Särskilt uppdrag

- Äldre och omsorgsnämnden får i uppdrag att utreda hur hemtjänsttaxan kan sänkas på ett rättvist sätt.
- Äldre- och omsorgsnämnden får i uppdrag att tillsammans med Barn- och utbildningsnämnden utreda möjligheten för pensionärer att äta skollunch till självkostnadspris tillsammans med eleverna.
- Äldre- och omsorgsnämnden får i uppdrag att undersöka om det finns larm som känner av om någon fallit och skickar signal till larmcentral och vad de larmen i så fall kostar.

Kultur- och fritidsnämnden

Ramökning 3,2 mnkr

Tyresö kommun har ett rikt och välfungerande kultur- och friluftsliv med ett stort utbud av aktiviteter. Många invånare är engagerade i kultur- och idrottsföreningar. En kommun med självaktning ska självklart ha ett kulturhus och vi har drivit den frågan sedan början av 90-talet utan resultat. Nu har kommunledningen fått i uppdrag att på allvar utreda olika alternativa placeringar av ett kulturhus och vi kommer att driva på för att ett kulturhus ska stå färdigt under de kommande åren.

Det är positivt att så många barn och unga söker sig till Kulturskolan. Idag är avgiften mellan 650 kr och 1 275 kr vilket är en stor kostnad för en barnfamilj. För att alla barn och ungdomar ska kunna delta i Kulturskolan oavsett familjens inkomst föreslår vi en helt avgiftsfri Kulturskola!

Vi reserverar pengar till en graffittivägg i Tyresö och ger nämnden i uppdrag att utreda var den bäst kan placeras.

Våra fritidsgårdar fyller en viktig uppgift genom att ge våra ungdomar en meningsfull fritid. Vi vet genom forskning att varje krona som investeras i fritidsgårdsverksamheten är en god investering. Den betalar sig själv i längden i form av minskad psykisk ohälsa, missbruk och kriminalitet. Med andra ord är det en kostnadseffektiv investering i våra ungas framtid. Vi välkomnar att fritidsgårdarnas ökade öppethållande och utökad fältverksamhet kommer att fortsätta även under 2022. Vi vill också ge förvaltningen i uppdrag att finna en lösning till en ny fritidsgård på Östra Tyresö, då den planerade fritidsgården vid Strandtorget inte blir av.

I likhet med tidigare år föreslår vi att våra pensionärs- och föreningar för funktionsnedsatta ska få avgiftsfri tillgång till kommunens lokaler. Dessa föreningar erbjuder många olika aktiviteter men har snäva budgetar.

Särskilt uppdrag

- Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att finna en lösning till en ny fritidsgård på Östra Tyresö, då den planerade fritidsgården vid Strandtorget inte blir av.
- Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att utreda var en graffittivägg skulle kunna placeras i Tyresö.

Byggnadsnämnden

Inga kommentarer.

Kommunstyrelsen

Ramökning 1,90 mnkr

Samhällsbyggnad

Bostadsbyggande, infrastruktur och service

I kommunens översiktsplan, som gäller till 2035, planeras för 300 nya bostäder per år. Med tanke på den stora bostadsbristen vi har idag, i Tyresö och i hela Stockholmsområdet, anser vi att vi behöver utöka byggtakten till 400 bostäder per år under de närmaste åren. Vi anser att minst 50 % av all nybyggnation ska vara hyreslägenheter för att möta efterfrågan främst från våra ungdomar, men även för andra som inte har möjlighet att ta stora lån. Vid all samhällsplanering ska vi sträva efter att bygga bort segregationen genom att ha blandade upplåtelseformer. Vi ska bygga klimatsmart - trähus framför betong- och vi ska förse husen med solceller där det är lämplig. Vi använder självklart grön el. Infrastrukturen i alla nya bostadsområden planeras för ett minskat bilberoende genom att gång- och cykelvägar prioriteras.

Tyresös bostadsplanering kräver breda överenskommelser mellan de politiska partierna i Tyresö. Det planerade bostadsbyggandet måste hålla över mandatperioder, speciellt eftersom tiden från planering av ett bostadsområde till byggstart tar flera år. Vänsterpartiet anser därför att vi ska återgå till att ta fram ett Bostadsförsörjningsprogram. Det ska beslutas av kommunfullmäktige och revideras årligen. Det är bara genom breda och långsiktiga överenskommelser vi kan säkra framtidens bostadsbyggande.

Väghållning och park

Vi måste fortsätta att bygga ut Tyresös gång- och cykelvägar och ha tydliga markeringar mellan gående och cyklister. Våra promenadstråk ska förses med fler parksoffor och bättre belysning. Arbetet med säkra skolvägar ska fortsätta och tillgängligheten för funktionsnedsatta i utemiljön måste inventeras och förbättras. Vi vill ha en jämställd snöröjning därför att vi vet att kvinnor åker mer kollektivt, går och cyklar mer än män. Därför ska gång- och cykelvägar, busshållplatser plogas före vägarna.

Miljö och trafik

Vi måste med krafttag göra allt för att förbättra vårt klimat och därför är det nödvändigt att klimatstrategin redovisas och revideras årligen i syfte att skärpa kommunens klimat- och energimål.

Kommunens offentliga byggnader ska undan för undan förses med solceller. Kommunen ska vidare intensivt arbeta med de lokala företagarna för att åstadkomma en storskalig klimatomställning och minskade utsläpp.

För att minska utsläpp av koldioxid behövs fler infartsparkeringar som underlättar byte till kollektivtrafik. Tyresö kommun bör satsa på "intelligenta" trafikljus för att motverka köbildning.

Vatten och avlopp

Kommunen har beslutat att ta fram en vattenstrategi och utreda en VA-taxa som syftar till att minska slöseriet med rent vatten genom att omfördela mellan fasta och rörliga avgifter.

Gemensam verksamhet

Inom verksamhetsområdet finns en rad viktiga funktioner, t ex kommunens personalpolitik, upphandlings- och tillsynsverksamhet. Här finns också det övergripande ansvaret för att Tyresö kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare. Därför ställer vi höga krav på att kommunen tillämpar rättvisa löner och arbetar intensivt mot alla former av diskriminering.

För att skapa trygghet och möjligheter till delaktighet för de anställda, ska normen i kommunen vara tillsvidare anställningar och timanställningar ska förekomma endast undantagsvis. Tyresö kommun ska också arbeta aktivt för att anställa personer med funktionsnedsättningar och annan etnisk bakgrund.

Tillgänglighetssamordnare till Kommunala funktionshinderrådet (KFR)

Vänsterpartiet har under många år, som enda parti i Tyresö, drivit frågor som rör våra invånare med funktionsnedsättningar. Det är bland annat tack vårt enträgna arbete som kommunen har en Tillgänglighetsplan som revideras årligen. Men om tillgänglighetsplanen ska kunna förverkligas, måste KFR ha en samordnare som ska vara en resurs för att stärka förvaltningarnas arbete och kunskaper inom området och hjälpa till att implementera tillgänglighetsplanen i praktiken. Vi ser med tillfredsställelse att minoritetsstyret nu äntligen avsätter extra medel till en tillgänglighetssamordnare under de kommande två åren för att tjänsten sedan ska ingå i den ordinarie budgeten under kommunstyrelsen.

Barnombudsman

Från och med 1 januari 2020 är FN:s barnkonvention inkorporerad i svensk lagstiftning. Vi har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit att kommunen inrättar en tjänst som barnombudsman. Vi har ett mycket viktigt arbete framför oss med att implementera och följa lagens intentioner. Det kommer att krävas ett kunskapslyft om barnens rättigheter och hur lagen ska tillämpas i praktiken. Det behövs kontinuerlig fortbildning för våra tjänstemän om vad som krävs för att alltid ha barnets bästa i fokus och belysa detta i de s.k. barnbilagor, som numera krävs inför alla beslut som kan rör barn. Barnombudsmannen ska främst vara ett språkrör för våra barn och ungdomar. Med en barnombudsman skulle Tyresö bli en kommun i framkant och en förebild för andra kommuner.

Jämställdhetsmiljön

Vänsterpartiet, som ett feministiskt parti, anser att Tyresö kommun ska inspirera våra förvaltningar att starta upp olika projekt som syftar till ökad jämställdhet. Det finns säkert många goda idéer hos våra tjänstemän till olika projekt. Till exempel skulle ett projekt kunna vara att erbjuda våra flickor i tonåren kurs i psykiskt och fysiskt självförsvar. En annan idé kan vara att arbeta för att få flickor att söka till mansdominerade utbildningar och vice versa.

Politisk verksamhet

Vi anser att Tyresö kommun ska ta fram en ambitiös plan för att öka valdeltagandet, till exempel bör metoden med mobila vallokaler testas i områden med lågt valdeltagande. Vi kan nog också räkna med att ännu fler än tidigare kommer att förtidsrösta, varför vi behöver ytterligare lokaler för detta. Nämndernas sammanträden ska öppnas upp för våra invånare. För att våra invånare ska känna sig mer delaktiga vill vi undersöka möjligheterna att ha "medborgardialog" kring större investeringar, till exempel idrottsanläggningar, kulturhus, nya skolor och äldreboenden. Det är också hög tid för Tyresö kommun att på prov testa att ha ett ungdomsfullmäktige.

Särskilda uppdrag:

- Tyresö kommun ska avskaffa LOV (Lagen om valfrihetssystem). Vid upphandling av verksamheter ska i stället LOU (Lagen om offentlig upphandling) tillämpas, vilket gör det möjligt för kommunen att komma in med ett anbud i egen regi.
- Tyresö kommun ska ta fram ett bostadsförsörjningsprogram som ska revideras årligen av kommunfullmäktige.
- Tyresö kommun ska starta försök med förkortad arbetstid, förslagsvis inom områdena äldreomsorg eller individ- och familjeomsorg eller annan lämplig verksamhet.

Tyresö Bostäder

Vårt allmännyttiga bostadsföretag, Tyresö Bostäder, ger möjlighet för kommunen att verka för en socialt och ekologisk hållbar bostadspolitik. För att uppnå detta fullt ut krävs starkare stöd på riksnivå till kommunerna exempelvis genom investeringsstöd vid nybyggnation men mycket kan genomföras redan idag genom kommunala beslut.

Tyresö Bostäder har beslutat att vara fossilfritt redan 2027 enligt FN:s 17 globala mål. Kraven på hållbarhet ska ställas även på leverantörer. Företaget hade vid början av året reserverat 97 lägenheter till ungdomar och under året förmedlat 44 lägenheter till dem.

Men fortfarande råder stor bostadsbrist och behovet av fler lägenheter är stort, liksom efterfrågan. Vänsterpartiet anser att kommunen bör besluta om en "Tak över huvudet garanti". Ett av målen enligt FN, som Sverige antagit, är att alla har rätt till tak över huvudet. För att även fortsättningsvis kunna erbjuda lägenheter som människor utan stora inkomster eller kapital har råd att efterfråga krävs bland annat att hyresrätter inte ombildas till bostadsrätter. Kommunens ägardirektiv till företaget bör ändras på den punkten. Det är heller inte rimligt att skapa en gräddfil för företag som vill erbjuda blivande anställda i privata företag lägenhet snabbare än övriga som står i kön. Även på den punkten krävs en ändring.

Vänsterpartiet ser kommande behov av fler boenden för äldre. Behovet av små billiga lägenheter är också fortfarande stort. Dessutom behövs större lägenheter som efterfrågas alltmer efter pandemin. För att kunna erbjuda större lägenheter till rimlig hyresnivå behövs nytänkande exempelvis boenden med fler gemensamma ytor.

Plan för strategiska investeringar 2022-2024, 2025-2032

I bilaga 5 i minoritetsstyrets kommunplan återfinns det program för investeringar som antogs i juni i år. Det investeringsprogrammet har Vänsterpartiet ställt oss bakom. Vi återkommer med eventuella synpunkter när de strategiska investeringarna ska revideras vid kommunfullmäktige i november.

Bilaga 1, Förslag till driftbudget 2022, mnkr

Barn- och utbildningsnämnden, ramökning 19,20	
VO 1 Genuspedagog	0,70
VO 2 Höjning av skolpeng	9,00
VO 2 Utökad centralt stöd till elever med inlärningssvårigheter	4,50
VO 2 Utökad modersmålsundervisning	1,00
VO 2 Satsning elevhälsan	3,00
VO 2 Socioekonomiskt tillägg	1,00
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, ramökning 5,50 mnkr	
VO 6 Utökning av praktiksamordnare	1,40
VO 6 Specialpedagog	0,70
VO 6 Utökning av elevassistenter	1,00
VO 6 Inköp av specialkompetens, praktik och arbete	0,50
VO 6 Studiebesök på Auschwitz Birkenau	0,50
VO 7 Speciallärare	0,70
VO 7 Kuratorstjänst	0,70
Arbetsmarknads- och socialnämnden, ramökning 2,70 mnkr	
VO 3 Socialsekreterare till Tillsammans för Granängsringen	1,30
VO 3 Kompetenshöjande insatser	1,00
VO 3 Ytterligare 5 köpta platser på sociala företag	0,40
Äldre- och omsorgsnämnden, ramökning 14,50 mnkr	
VO 4 Ökad bemanning på LSS Gruppboenden	2,00
VO 4 Volymökning komplexa ärenden	0,50
VO 4+5 Avgiftsfri ledsagning	3,00
VO 4+5 Ökad personaltäthet och heltid som norm	3,00
VO 4+5 Sänkt hemtjänsttaxa	5,00
VO 5 Trygghetslarm utan biståndsbedömning för alla över 75 år	1,00
Kultur- och fritidsnämnden, ramökning 3,20 mnkr	
VO 9 Avgiftsfria föreningslokaler för pensionärer och funktionsnedsatta	0,40
VO 9 Graffittivägg	0,30
VO 9 Avgiftsfri kulturskola	2,50
Gemensam verksamhet, ramökning 1,90 mnkr	
VO 17 Barnombudsman	0,90
VO 17 Jämställdhetsmiljön	1,00
Totalt satsningar	47,00

Bilaga 2, Barnets bästa

Den 1 januari 2020 blev FN:s konvention om barns rättigheter svensk lag – barnrättslagen. Den innebär att barnets bästa ska prövas innan beslut ska fattas och våra invånare kan överklaga beslut med hänvisning till barnrättslagen.

Barnkonventionen är omfattande och innehåller 54 artiklar som ska vara vägledande i arbetet med att inkorporera barnens rättigheter i all kommunal verksamhet. Till exempel kan nämnas; barns rätt till icke-diskriminering, barnets rätt att få sitt bästa prövat, barnets rätt att komma till tals, barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Vänsterpartiet har i vår kommunplan barnens bästa i fokus. Det innebär att vi föreslår extra satsningar inom flera områden som rör barn och ungdomar.

Vi föreslår ytterligare förstärkning av det socioekonomiska stödet, stärker det centrala stödet till elever med inlärningssvårigheter, höjer skolpengen, förstärker modersmålsundervisningen och elevhälsan. Dessa åtgärder tillsammans gör att barn och ungdomar får mer likvärdiga chanser att klara skolan och gör att segregationen minskar.

Föräldrarnas inkomster ska inte vara avgörande för om ett barn kan ta del av kulturskolans utbud. Därför föreslår vi en avgiftsfri Kulturskola. Fritidsgårdarna får en fortsatt förstärkning för att ha ökat öppethållande på våra fritidsgårdar och intensifiera den uppsökande verksamheten.

Vad gäller samhällsplanering arbetar vi för att alla nya bostadsområden ska vara anpassade efter barns behov och där ska finnas säkra lekplatser och möjlighet till idrottsutövande i närområdet. Barnens gång- och cykelvägar till våra skolor ska självklart göras trafiksäkra.

Vi vet genom bland annat rapporter från BRIS (Barnens rätt i samhället) att allt fler barn och unga mår psykiskt dåligt. Därför är den fortsatta satsningen på fältassistenter och mobila teamet viktigt. Vi föreslår också att Tyresö kommun anställer en Barnombudsman, som ska vara barnens röst och hjälpa förvaltningarna att implementera barnkonventionen.

Med dessa exempel på satsningar sätts barnets bästa i fokus.

Partiledare Nooshi Dadgostar hälsar några nya medlemmar välkomna

Varje krona dit den ska - värna den offentliga ekonomin

Kommunens verksamhet finansieras av dem som betalar skatt. Det betyder att vi har ett särskilt ansvar att värna varje krona eftersom det är frukten av människors arbete. Vi vill säkra den framtida generationens ekonomiska stabilitet och ha en rättvis klimat- och miljöpolitik.

Vår syn på vad som är en god investering skiljer oss i stort från andra partier. Vi tycker att det i första hand är kärnverksamheten, alltså äldreomsorgen, barnomsorgen och de sociala skyddsnäten som det bör satsas pengar på, inte fördyrande privatiseringar och upphandlingar. Vänsterpartiet driver också att varje krona inom välfärden ska gå till barnen, äldre och till de sjuka, inte till välfärdsföretagens vinster.

Vi lägger förslag som är finansierade och som ökar jämlikheten. Det är en politik för en framtid att tro på, ett solidariskt Tyresö!